

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК
ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ СТУДЕНТІВ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАКТИКУМ АДВОКАТУРИ»**

Рівень вищої освіти - другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти - магістр

Галузь знань - 08 «Право»

Спеціальність - 081 «Право»

ХАРКІВ

2021

Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Практикум адвокатури» (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо - кваліфікаційний рівень другий (магістерський) / Уклад.: Є.О. Качанов - Х.: Нац. юрид.ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. - 38 с.

Укладач:

Асистент, к.ю.н. Качанов Є.О.

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № від «   »
_____ 2021 р.)*

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4-5
2. Загальний розрахунок годин навчальної дисципліни “Практикум адвокатури”...6	
3. Програма навчальної дисципліни.....	7-10
4. Завдання до практичних занять.....	11-17
5. Поточний та підсумковий контроль знань студентів.....	18-22
6. Індивідуальна підсумкова робота.....	23-27
7. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної	

1. ВСТУП

Вибіркова навчальна дисципліна «Практикум адвокатури» передбачає вивчення організаційних та практичних аспектів діяльності адвоката в Україні, починаючи від питань набуття статусу адвоката, проходження стажування в органах адвокатури, складання кваліфікаційного іспиту, до особливостей його діяльності у різних сферах судочинства, у тому числі - Конституційному Суді України та Європейському суді з прав людини, при надання безоплатної правничої допомоги, здійсненні процедури медіації тощо. Як навчальна дисципліна курс «Практикум адвокатури» ґрунтується на досягненнях наук конституційного, кримінального,

цивільного, господарського, адміністративного, іншихгалузей права, теорії адвокатури, адвокатської деонтології, міжнародних стандартів адвокатури, іншихдисциплін, що викладаються кафедрою адвокатури, а також практичному досвіді, напрацьованому викладачами кафедри адвокатури Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого при здійсненні професійної адвокатської діяльності.

Засвоєння студентами практичних навичок здійснення адвокатської діяльності є необхідною умовою формування професійних юристів, зокрема, майбутніх адвокатів.

Мета навчальної дисципліни – набуття студентами знань про практичні аспекти працевлаштування помічником адвоката; набуття статусу адвоката; порядок проходження стажування у адвоката; стратегічне планування адвокатської діяльності; документи, які підтверджують здійснення адвокатської діяльності; консультативна діяльність адвоката; організація роботи адвоката із надання та оплати його послуг клієнтом: правові та організаційні аспекти; дисциплінарне провадження щодо адвоката; практичні аспекти захисту (самозахисту) прав адвоката; моделювання обшуку в робочому приміщенні адвоката; основи ораторського мистецтва адвоката.

Завдання:

- засвоїти питання правового статусу й організації роботи помічника адвоката;
- набуття навичок з складання проектів документів, необхідних для подання до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури з метою складення кваліфікаційного іспиту адвоката;
- набуття навичок із проектування документів, які підтверджують здійснення адвокатської діяльності;
- набуття навичок із проголошення публічної промови адвоката у різних ситуаціях адвокатської діяльності;
- опанувати навички взаємодії адвоката із клієнтом, у тому числі консультування клієнта з різноманітних правових проблем;
- набуття навичок із самозахисту інтересів адвоката у дисциплінарному і

кримінальному провадженнях;

- вивчити правові та організаційні аспекти організації роботи адвоката із надання та оплати його послуг клієнтом.

2.ЗАГАЛЬНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЛЕКЦІЙ, ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
		Усього	У тому числі		
			Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
	Модуль 1. Початок адвокатської діяльності: правові та організаційні аспекти.				
1.	Тема 1. Практичні аспекти працевлаштування помічником адвоката.	12	2	2	8
2.	Тема 2. Набуття статусу адвоката.	12	2	2	8
3.	Тема 3. Порядок проходження стажування у адвоката.	12	2	2	8
4.	Тема 4. Стратегічне планування адвокатської діяльності.	12	2	2	8
5.	Тема 5. Документи, які підтверджують здійснення адвокатської діяльності.	12	2	2	8
	<i>Разом</i>	<i>60</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>40</i>
	Модуль 2. Здійснення основних видів адвокатської діяльності: практичні аспекти.				
1.	Тема 1. Консультативна діяльність адвоката.	12	2	2	8
2.	Тема 2. Організація роботи адвоката із надання та оплати його послуг клієнтом: правові та організаційні аспекти.	12	2	2	8
3.	Тема 3. Дисциплінарне провадження щодо адвоката.	12	2	2	8
4.	Тема 4. Практичні аспекти захисту (самозахисту) прав адвоката. Моделювання обшуку в робочому приміщенні адвоката.	12	2	2	8
5.	Тема 5. Основи ораторського мистецтва адвоката.	12	2	2	8
	<i>Разом</i>	<i>60</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>40</i>
	Усього годин / кредитів ECTS	120/4.0	20	20	80

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Початок адвокатської діяльності: правові та організаційні

аспекти.

Практичні аспекти працевлаштування помічником адвоката. Юридичні аспекти укладення трудової угоди з адвокатом. Роль Ради адвокатів регіону. Права та обов'язки помічника адвоката. Зобов'язання з дотримання адвокатської таємниці та їх забезпечення. Обрахування стажу роботи.

Набуття статусу адвоката. Подання документів до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури для складання кваліфікаційного іспиту. Порядок допуску до складення кваліфікаційного іспиту для набуття права на заняття адвокатською діяльністю. Процедура складення кваліфікаційного іспиту адвоката. Методика оцінювання результатів складення кваліфікаційного іспиту. Заявлення відводу членам кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури. Порядок та строки оскарження рішення кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури про відмову видачі свідоцтва про складення кваліфікаційного іспиту. Модельне засідання кваліфікаційної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону.

Порядок проходження стажування у адвоката. Нормативне та локальне регулювання порядку проходження стажування у адвоката. План стажування у адвоката. Взаємовідносини керівника стажування та стажера: правові та організаційні аспекти. Відповідальність адвоката за дії стажера. Оцінка результатів стажування у адвоката. Звільнення від проходження стажування. Звітність стажера адвоката; складення проекту звітних документів стажера адвоката.

Стратегічне планування адвокатської діяльності. Обрання організаційно-правової форми здійснення адвокатської діяльності. Особливості реєстрації адвоката-ФОП. Вимоги та технічні характеристики приміщення для здійснення адвокатської діяльності. Постанова на облік до органів ДПС України, обрання системи оподаткування та звітність адвоката. Банківське обслуговування та організаційні внески на здійснення адвокатської діяльності. Пошук клієнтів та реклама, сучасний технологічний та етичний аспект; регламентація відповідних дій у ПАЕ. Обрання економічної моделі відносин адвоката з клієнтом (абонентське обслуговування чи надання правничої допомоги в межах однієї справи).

Документи, які підтверджують здійснення адвокатської діяльності. Договір

про надання професійної правничої допомоги: форма та зміст договору про надання професійної правничої допомоги, його правова природа. Підстави для відмови адвоката в укладенні договору з клієнтом. Особливості абонентських договорів про надання професійної правничої допомоги. Підстави припинення договору про надання професійної правничої допомоги та його правові наслідки. Процедура розірвання договору про надання професійної правничої допомоги. Ордер адвоката, порядок його оформлення та використання, електронний ордер. Довіреність як документ, що підтверджує повноваження адвоката. Особливості укладання і використання довіреності на представництво юридичних осіб.

Модуль 2. Здійснення основних видів адвокатської діяльності: практичні аспекти.

Консультативна діяльність адвоката. Перша зустріч адвоката з клієнтом: правові і психологічні аспекти. Організаційні, етичні та психологічні аспекти здійснення консультування адвокатом клієнтів. Проведення адвокатом інтерв'ю клієнта. Збір та аналіз інформації під час проведення консультативної роботи; робота адвоката із документами клієнта. Методи оцінки адвокатом обставин справи або проблемної ситуації клієнта при здійсненні консультативної роботи. Вироблення правової позиції під час надання консультації адвокатом клієнту. Адвокатське досьє, умови ведення та обліку. Порядок складання адвокатського досьє. Проблеми ознайомлення адвоката із матеріалами справи.

Організація роботи адвоката із надання та оплати його послуг клієнтом: правові та організаційні аспекти. Взаємовідносини адвоката з клієнтом (етичні, психологічні та правові аспекти). Відповідальність адвоката перед клієнтом. Крива вдячності клієнта. Адвокатський запит: форма і зміст. Складання та направлення адвокатських запитів. Відповідальність за ненадання відповіді на запит адвоката. Фіксація порушень з боку осіб, які зобов'язані надати інформацію за адвокатським запитом. Гонорар адвоката: поняття, різновиди, структура, міжнародні стандарти та національне правове регулювання. Принцип розумності гонорару адвоката на прикладах рішень Європейського суду з прав людини. Порядок обчислення, обґрунтування та документального оформлення розміру гонорару адвоката.

Підстави для зміни розміру гонорару, порядок сплати та умови повернення гонорару. Фактичні витрати адвоката при надання послуг клієнту: види та порядок їх фіксації; документи, що підтверджують фактичні витрати адвоката. Практика Верховного Суду щодо розміру та порядку відшкодування витрат на професійну правничу допомогу.

Дисциплінарне провадження щодо адвоката. Стадії дисциплінарного провадження щодо адвоката. Розгляд скарг (заяв) кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури щодо адвокатів. Заявлення відводу членам кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури. Представництво адвоката під час дисциплінарного провадження. Процедура розгляду дисциплінарної справи кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури та види стягнень. Порядок оскарження рішення кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури. Аналіз практики кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури. Модельне засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.

Практичні аспекти захисту (самозахисту) прав адвоката. Моделювання обшуку в робочому приміщенні адвоката. Порухення прав і гарантій адвокатів під час здійснення ними професійної діяльності: аналіз практики. Захист професійних прав адвокатів та реалізації гарантій адвокатської діяльності органами адвокатського самоврядування. Обов'язок дотримання адвокатом його професійних обов'язків та гарантії його забезпечення. Практичні рекомендації щодо захисту (самозахисту) прав адвоката: (1) у разі проведення обшуку у адвоката або у його клієнта та тимчасового доступу до речей і документів; (2) у випадку недопуску адвоката до участі у слідчій дії, в якій його участь є обов'язковою; (3) у зв'язку із незаконним розголошенням, витребуванням та вилученням документів, пов'язаних зі здійсненням адвокатської діяльності; (4) за умови незаконного залучення адвоката до участі у оперативно-розшуковій діяльності; (5) у зв'язку із порушенням адвокатської таємниці та конфіденційності побачення адвоката з клієнтом; (6) у разі незаконного проникнення у офіс адвоката; (7) під час порушення прав адвоката при оголошенні йому підозри; (8) у випадку незаконного затримання адвоката; (9) у разі порушення вимог Закону про повідомлення регіональної ради адвокатів про необхідність виїзду її представника для участі у слідчих та інших процесуальних діях з метою захисту

прав і інтересів адвоката, тощо. Моделювання обшуку в робочому приміщенні адвоката.

Основи ораторського мистецтва адвоката. Мовний імідж адвоката: вимоги ділового етикету та Правил адвокатської етики. Базові техніки ораторського мистецтва адвоката. Загальні вимоги до промови адвоката в суді; Універсальна структура виступу адвоката. Підготовка адвоката до виступу в суді: етапи та основні методи. Виступ адвоката із захисною промовою у кримінальному судочинстві: правові та організаційні аспекти. Виступ адвоката у судовому засіданні по цивільній справі: правові та організаційні аспекти. Виступ адвоката в адміністративному суді: правові та організаційні аспекти. Виступ адвоката у справі про адміністративні правопорушення: правові та організаційні аспекти. Вироблення навичок публічної промови адвоката на прикладі судової справи.

4. ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Модуль 1. Початок адвокатської діяльності: правові та організаційні аспекти.

Тема 1. Практичні аспекти працевлаштування помічником адвоката.

ПЛАН:

1. Юридичні аспекти укладення трудової угоди з адвокатом.
2. Процедура реєстрації у Раді адвокатів регіону.
3. Права та обов'язки помічника адвоката.
4. Зобов'язання з дотримання адвокатської таємниці та їх забезпечення.
5. Обрахування стажу роботи на посаді та особливості оплати податків та зборів за помічника адвоката.

Завдання для самостійної роботи:

1. Скласти проект трудової угоди між адвокатом та особою, яку працевлаштовують помічником адвоката.
2. Підготувати доповідь з розкриттям питання про дії помічника адвоката у випадках намагання органів, що проводять досудове розслідування отримати від нього інформацію, що становить адвокатську таємницю.

Тема 2. Набуття статусу адвоката.

ПЛАН:

1. Перелік документів для складання кваліфікаційного іспиту у КДКА та порядок допуску до нього.
2. Процедура складення кваліфікаційного іспиту адвоката та методика оцінювання його результатів.
3. Заявлення відводу членам КДКА.
4. Порядок та строки оскарження рішення КДКА.

Завдання для самостійної роботи:

1. Скласти заяву про відвод члена КДКА з мотивів обґрунтованих сумнівів у неупередженості.
2. Скласти скаргу на Рішення КДКА про відмову видачі свідоцтва про складення кваліфікаційного іспиту.

Тема 3. Порядок проходження стажування у адвоката.

ПЛАН:

1. Нормативне та локальне регулювання порядку проходження стажування у адвоката.
2. План стажування у адвоката.
3. Взаємовідносини керівника стажування та стажера: правові та організаційні аспекти.
4. Відповідальність адвоката за дії стажера.
5. Оцінка результатів стажування у адвоката.
6. Звільнення від проходження стажування.

Завдання для самостійної роботи:

1. Скласти проекти звітних документів стажера для адвоката.
2. Написати доповідь з питань взаємовідносин керівника стажування та стажера.
3. Написати конспект за результатами вивчення практики ВКДКА про відповідальність керівника стажування за дії стажиста.

Тема 4. Стратегічне планування адвокатської діяльності.

ПЛАН:

1. Обрання організаційно-правової форми здійснення адвокатської діяльності.
2. Вимоги та характеристики приміщення для здійснення адвокатської діяльності.
3. Постанова на облік до органів ДПС України, обрання системи оподаткування та звітність адвоката.
4. Банківське обслуговування та організаційні внески на здійснення адвокатської діяльності.
5. Пошук клієнтів та реклама, сучасний технологічний та етичний аспект; регламентація відповідних дій у ПАЕ.
6. Обрання економічної моделі відносин адвоката з клієнтом (абонентське обслуговування чи надання правничої допомоги в межах однієї справи).

Завдання для самостійної роботи:

1. Заповнити форму 5-ОПП для постановки на облік у ДПС України.
2. Здійснити розрахунок оподаткування за календарний місяць, як самозайнятої особи за умови отримання прибутку у розмірі 18 000 грн.
3. Скласти проект посту для рекламування адвокатської діяльності у соціальних мережах.

Тема 5. Документи, які підтверджують здійснення адвокатської діяльності.

ПЛАН:

1. Договір про надання професійної правничої допомоги: форма, зміст та правова природа.
2. Підстави для відмови адвоката в укладенні договору з клієнтом.
3. Особливості абонентських договорів про надання професійної правничої допомоги.
4. Підстави припинення договору про надання професійної правничої допомоги та його правові наслідки.
5. Процедура розірвання договору про надання професійної правничої допомоги.
6. Ордер адвоката, порядок його оформлення та використання, електронний ордер.
7. Довіреність як документ, що підтверджує повноваження адвоката. Особливості укладання і використання довіреності на представництво юридичних осіб.

Завдання для самостійної роботи:

1. Скласти проект договору про надання професійної правничої допомоги за цивільною справою.
2. Підготувати проект довіреності на представництво адвокатом юридичної особи у суді.

Модуль 2. Здійснення основних видів адвокатської діяльності: практичні

аспекти.

Тема 6. Консультативна діяльність адвоката.

ПЛАН:

1. Перша зустріч адвоката з клієнтом: правові і психологічні аспекти.
2. Організаційні, етичні та психологічні аспекти здійснення консультування адвокатом клієнтів.
3. Проведення адвокатом інтерв'ю клієнта. Збір та аналіз інформації під час проведення консультативної роботи; робота адвоката із документами клієнта.
4. Методи оцінки адвокатом обставин справи або проблемної ситуації клієнта при здійсненні консультативної роботи.
5. Вироблення правової позиції під час надання консультації адвокатом клієнту.
6. Адвокатське досьє, умови ведення та обліку. Порядок складання адвокатського досьє.

Завдання для самостійної роботи:

1. Надати письмову консультацією за ситуацією Клієнта, у спадковій справі, за якою він, його мати та бабуся приватизували житло по 1/3 частині. Після смерті бабусі за оформленням спадщини не зверталися, однак після смерті матері, він планує звернутися за оформленням спадщини у встановлений 6-ти місячний строк. Усі члени родини були зареєстровані за адресою квартири де проживали.
2. Скласти перелік питань, які на вашу думку доречно поставити Клієнту під час першої зустрічі із ним.

Тема 7. Організація роботи адвоката із надання та оплати його послуг клієнтом: правові та організаційні аспекти.

ПЛАН:

1. Відповідальність адвоката перед клієнтом.
2. Крива вдячності клієнта.
3. Адвокатський запит: форма і зміст. Складання та направлення адвокатських запитів.
4. Відповідальність за ненадання відповіді на запит адвоката. Фіксація

порушень з боку осіб, які зобов'язані надати інформацію за адвокатським запитом.

5. Гонорар адвоката: поняття, різновиди, структура, міжнародні стандарти та національне правове регулювання.

6. Принцип розумності гонорару адвоката на прикладах рішень Європейського суду з прав людини. Порядок обчислення, обґрунтування та документального оформлення розміру гонорару адвоката.

7. Підстави для зміни розміру гонорару, порядок сплати та умови повернення гонорару.

8. Фактичні витрати адвоката при надання послуг клієнту: види та порядок їх фіксації; документи, що підтверджують фактичні витрати адвоката.

9. Практика Верховного Суду щодо розміру та порядку відшкодування витрат на професійну правничу допомогу.

Завдання для самостійної роботи:

1. Скласти проект адвокатського запиту до Державної митної служби України про кількість реалізованих на експорт одиниць Товару, що містить ознаки контрафактності та порушення права інтелектуальної власності.

2. Поясніть, у який проміжок часу з точки зору “кривої вдячності” найбільш доцільно завершити остаточний розрахунок з Клієнтом, у разі, якщо сьогодні оголосили вступну та резолюційну частину судового рішення на його користь та він не планує подальшу співпрацю?

Тема 8. Дисциплінарне провадження щодо адвоката.

ПЛАН:

1. Стадії дисциплінарного провадження щодо адвоката.
2. Розгляд скарг (заяв) кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури щодо адвокатів.
3. Заявлення відводу членам кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.
4. Представництво адвоката під час дисциплінарного провадження.
5. Процедура розгляду дисциплінарної справи кваліфікаційно-дисциплінарної

комісії адвокатури та види стягнень.

6. Порядок оскарження рішення кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.

Завдання для самостійної роботи:

1. Написати есе стосовно приватного спілкування адвоката у соціальних мережах та допустимого у такому спілкуванні.

2. Проаналізувати практику ВКДКА за минулий рік на предмет найбільш розповсюджених серед адвокатів порушень.

Тема 9. Практичні аспекти захисту (самозахисту) прав адвоката.

ПЛАН:

1. Порушення прав і гарантій адвокатів під час здійснення ними професійної діяльності: аналіз практики.

2. Захист професійних прав адвокатів та реалізації гарантій адвокатської діяльності органами адвокатського самоврядування.

3. Практичні рекомендації щодо захисту (самозахисту) прав адвоката:

3.1 у разі проведення обшуку у адвоката або у його клієнта та тимчасового доступу до речей і документів;

3.2 у випадку недопуску адвоката до участі у слідчій дії, в якій його участь є обов'язковою;

3.3 у зв'язку із незаконним розголошенням, витребуванням та вилученням документів, пов'язаних зі здійсненням адвокатської діяльності;

3.4 за умови незаконного залучення адвоката до участі у оперативно-розшуковій діяльності;

3.5 у зв'язку із порушенням адвокатської таємниці та конфіденційності побачення адвоката з клієнтом;

3.6 у разі незаконного проникнення у офіс адвоката;

3.7 під час порушення прав адвоката при оголошенні йому підозри;

3.8 у випадку незаконного затримання адвоката;

3.9 у разі порушення вимог Закону про повідомлення регіональної ради адвокатів про необхідність виїзду її представника для участі у слідчих та інших процесуальних

діях з метою захисту прав і інтересів адвоката.

Завдання для самостійної роботи:

1. Скласти скаргу на дії слідчого, який не допускає вас, як адвоката до участі у слідчій дії, яка стосується вашого підзахистного, якому ще не виповнилося 18 років.
2. Скласти алгоритм дій адвоката у разі здійснення обшуку співробітниками СБУ в офісному центрі, де він орендує приміщення для індивідуальної адвокатської діяльності та їх намагання проникнути у орендоване ним приміщення.

Тема 10. Основи ораторського мистецтва адвоката.

ПЛАН:

1. Мовний імідж адвоката: вимоги ділового етикету та Правил адвокатської етики.
2. Базові техніки ораторського мистецтва адвоката. Загальні вимоги до промови адвоката в суді.
3. Універсальна структура виступу адвоката. Підготовка адвоката до виступу в суді: етапи та основні методи.
4. Виступ адвоката із захисною промовою у кримінальному судочинстві: правові та організаційні аспекти.
5. Виступ адвоката у судовому засіданні по цивільній справі: правові та організаційні аспекти.
6. Вироблення навичок публічної промови адвоката на прикладі судової справи.

Завдання для самостійної роботи:

1. Проаналізуйте найвідоміші виступи судових ораторів: А.Ф. Коні, Ф.Н. Плевако, В.Д. Спасовича. Складіть власний перелік головних рис, які містять ці промови. Як ви вважаєте, які з них актуальні у сучасному судочинстві, а які ні?

5. ПОТОЧНИЙ ТА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Практикум адвокатури є навчальною дисципліною, яка викладається кафедрою адвокатури для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня. Моніторинг знань студентів з даної навчальної дисципліни здійснюється шляхом поточного контролю (ПК) протягом курсу практичних занять, за результатами яких складається залік.

Завданням ПК є перевірка розуміння та засвоєння навчального матеріалу, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь застосовувати отримані знання при відповіді на теоретичні запитання та при вирішенні практичних завдань.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням нижченаведених засобів.

Усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента.

Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні та засвоєнні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20 балів. Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Критеріями оцінювання знань та вмінь студентів протягом ПК є:

Вид активності	Зміст активності	Кількість видів	Кількість балів за вид	Всього (в балах)
	Основні			
Присутність на лекціях	Протягом всього курсу	10	1	до 10
Відповіді на заняттях	Розкриття питання плану теми, відповідь по	10	до 5	до 50

	практичному завданню			
Колоквіум	Після вивчення Модуля 1 та Модуля 2	2	до 10-ти	до 20-ти
	Додаткові			
Презентація	Доповідь (виступ на задану тему на практичному занятті) з презентацією за допомогою технічних засобів	1	до 20-ти	до 20-ти
Опублікування наукової статті	Публікація наукової статті за темою, що входить до предмета вивчення дисципліни	1	до 20	до 20
Опублікування наукових тез	Публікація наукових тез за темою, що входить до предмета вивчення дисципліни та/або виступ із доповіддю на конференції будь-якого рівня	1	до 20	до 20
Робота з науковою літературою	Анотування (рецензування) наукових статей, монографій за темами курсу (до трьох статей або одна монографія)	1	(три статті або одна монографія)	до 20-ти
Розробка кейсів, слайдів, схем, таблиць	Схематичне представлення матеріалу за темами курсу (не менше 2-х тем)	1	до 20-ти	до 20-ти
Участь у роботі студентського гуртка	Виступ з доповіддю на засіданні гуртка, участь у обговореннях	2	до 10	до 20

Пояснення:

Максимальна кількість балів за результатами практичних занять – **60**.

Мінімальна кількість балів – **20**.

Основні види активності дають студенту можливість набрати бали, необхідні для отримання заліку. Вони є обов'язковими для всіх студентів. Різні види активності доповнюють одне одного, за рахунок чого у студента є певний «запас балів». За рахунок одного виду активності студент компенсує недоодержані за іншим видом.

Відвідування лекцій передбачає фізичну присутність студента на лекції. Бали не нараховуються у випадках, коли студент був відсутній (незалежно від причини відсутності), запізнився або допускав порушення навчальної дисципліни.

Відповіді на заняттях передбачають розкриття питань по темі курсу, вирішення практичних завдань, доповнення. Залежно від обсягу та якості відповіді їх можна оцінювати до 5 балів за заняття.

Контрольні завдання здійснюються у формі колоквіуму, який полягає у наданні правильних відповідей на поставлені питання після вивчення Модуля 1 та Модуля 2. Відповіді оцінюються за правильністю в обсязі від 0 до 10 балів.

Додаткові види активності дають можливість добрати бали до 60 (якщо це потребується). Додаткові види застосовуються як альтернативні за бажанням студента і за узгодженням з викладачем, та мають на меті стимулювання студента до самостійної, наукової, творчої роботи. Можливе обрання лише одного додаткового виду активності, крім виступу із доповіддю на конференції будь-якого рівня та (або) опублікування тез доповіді або наукової статті, з обов'язковою рецензією викладача кафедри адвокатури.

Написання і опублікування тез передбачає підготовку тез наукової доповіді і їх опублікування у збірнику певної студентської наукової конференції, а також виступ на ній (за можливості) з тематики, що входить до предмета навчальної дисципліни. Тематика тез та конференція, на яку вони будуть подані, визначаються студентом за погодженням з викладачем (науковим керівником).

Опублікування наукової статті передбачає підготовку, рецензування та опублікування наукової статті з теми, що входить до даної дисципліни в будь-якому виданні правничого спрямування.

Робота з науковою літературою передбачає ознайомлення студентів з додатковою науковою літературою по тематиці навчальної дисципліни, а також її

анотування (рецензування). Може включати вивчення наукових статей або монографій. Анотація (рецензія) складається окремо на кожну статтю обсягом 1,5-2 стор., на монографію – 5 стор. Перелік статей (монографій) визначається студентом за погодженням з викладачем.

Складання кейсів передбачає самостійну розробку студентами практичних завдань по темах курсу. Задача має включати формулювання практичної ситуації та постановку питань до неї. Оцінюється оригінальність задачі, її змістовність, проблемність питань, на які вона розрахована.

Розробка схем, таблиць передбачає схематичне представлення матеріалу по темах курсу у виді схем, таблиць, діаграм. Кожній схемі відповідає певне питання курсу. Оцінюється оригінальність, логічність, системність складання схеми.

Розробка презентації передбачає представлення за допомогою аудіовізуальних технічних засобів (ноутбук, проектор тощо) розробок студента з окремих питань або тем курсу. Об'єднує елементи наукової доповіді та складання схем і таблиць. Оцінюється оригінальність презентації, рівень її технічної підтримки, повнота і змістовність викладення матеріалу.

Підсумковий бал за результатами поточного контролю (ПК) обчислюється під час останнього практичного заняття відповідного семестру.

Результати ПК знань студентів своєчасно вносяться до журналу обліку роботи викладача та регулярно оприлюднюються в академічній групі (особисто студенту за його запитом).

У разі невиконання завдань поточного контролю (ПК) з об'єктивних причин студенти мають право на ліквідацію заборгованості. Час та порядок складання визначається кафедрою.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль				Самостійна робота студентів	Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1		Модуль № 2			
п/з, с/з	колоквіум	п/з, с/з	колоквіум		
30 max	10 max	30 max	10 max	20 max	max 100

--	--	--	--	--	--

Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 20	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження. Вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні і практичні висновки.
	15	Основні питання висвітлено поверхнево, висновки не мають самостійного характеру.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок, немає висновків, студент слабо володіє матеріалом роботи.
Залік	Max 100	Відмінне володіння матеріалом із дисципліни.
	Min 60	Достатнє засвоєння матеріалу з дисципліни.

6.САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота є важливим фактором засвоєння навчального матеріалу. Мета самостійної роботи – формування самостійності студента, його вмінь, знань, навичок, що здійснюється опосередковано через зміст і методи усіх видів навчальних занять.

Самостійна робота – це робота студентів, що планується та виконується за завданнями та під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Завдання самостійної роботи студентів із дисципліни – засвоїти, закріпити та систематизувати відповідні теоретичні знання, а також уміти застосовувати їх під час виконання практичних завдань. Самостійна робота студентів забезпечує їх підготовку до поточних аудиторних занять.

Зміст самостійної роботи студентів із дисципліни «Практикум адвокатури» визначається навчальною програмою дисципліни.

Самостійна робота сприяє:

- поглибленню і розширенню знань;
- формуванню інтересу до пізнавальної діяльності;
- оволодінню прийомами процесу пізнання;
- розвитку пізнавальних здібностей.

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, узагальнення практики тощо;
- виконання практичних завдань, кейсів;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів.

7. ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДСУМКОВА РОБОТА

Виконання індивідуальної підсумкової письмової роботи з навчальної дисципліни «**Практикум адвокатури**» – це одна із форм навчання студентів, що сприяє засвоєнню знань, закріпленню вивченого матеріалу, набуттю навичок самостійної роботи з законодавством, літературними джерелами і матеріалами адвокатської практики, а також розвитку теоретичного та професійного мислення.

Робота виконується на листах формату А4 з однієї сторони аркуша. Обсяг зброшурованої роботи має бути від 10 до 15 сторінок, які нумеруються. Поля - 2 см; шрифт – Times New Roman № 14, міжрядковий інтервал – 1,5;

Наприкінці роботи необхідно дати повний список використаної літератури та нормативно-правових актів. Список використаних джерел повинен налічувати не менше 8 найменувань.

Індивідуальна підсумкова письмова робота повинна мати таку структуру:
- титульний аркуш; зміст; вступ; основний текст (поділяється на два чи більше розділів); висновки; список використаної літератури.

Згідно з планом роботи у тексті потрібно послідовно розкрити основні питання теми та висвітлити наявні в юридичній літературі погляди на її

проблематику.

При цьому, особлива увага повинна бути приділена формулюванню відповідних державно-правових понять, розкриттю й обґрунтуванню важливих якостей, специфічних закономірностей, принципів вивчення державно-правових явищ, тенденцій їх розвитку у контексті навчальної дисципліни. Студент повинен висловити своє ставлення до таких поглядів (або ж запропонувати власну точку зору).

У змісті роботи дається перелік всіх її структурних елементів: вступ, розділи основного тексту з їх назвами, висновки, список використаної літератури, та вказуються сторінки індивідуальної підсумкової письмової роботи, на яких починаються відповідні структурні елементи.

У «Вступі» до роботи (писати його рекомендується вже після підготовки чорнового варіанту її основної частини) розкриваються значення й актуальність обраної теми, коротко характеризуються стан її розробки у літературі, зазначаються предмет, мета дослідження.

В розділах основного змісту роботи мають знайти безпосереднє використання й висвітлення Конституція України, міжнародно-правові акти, чинне національне законодавство, матеріали практики його застосування та тлумачення права. У певних випадках може бути необхідним також використання законодавства і юридичної практики інших держав. Посилання на джерела цих матеріалів необхідно давати у виносках, за офіційними виданнями законодавства, опублікованими матеріалами практики або ж за архівами відповідних органів чи організацій, а також за даними мережі Internet. Усі виноска на джерела та літературу подаються за єдиними стандартизованими правилами бібліографічного опису та оформлюються згідно ДСТУ 8302:2015.

Виноски можуть бути наскрізні (подаються у тексті у квадратних дужках із зазначенням номера джерела у списку використаних джерел та номера сторінки; у цьому випадку список використаних джерел повинен базуватися за принципом послідовності згадування їх у тексті) або посторінкові (в кінці кожної сторінки із зазначенням імені автора, назви джерела, видавництва та відповідної сторінки; список використаних джерел формується в алфавітному порядку). Студент

повинен самостійно, логічно, аргументовано і грамотно розкрити питання теми.

Назви розділів роботи та інших структурних елементів основного тексту мають точно відповідати складеному плану. Цитати, посилання на літературу, законодавство та інші матеріали слід зіставляти з текстами оригінальних джерел.

У висновках повинні бути чітко й лаконічно сформульовані основні результати, до яких студент прийшов при виконанні індивідуальної підсумкової письмової роботи. Викладач має право не приймати для перевірки роботи, які оформлені всупереч викладеним вимогам.

Теми індивідуальної підсумкової письмової роботи з навчальної дисципліни «Практикум адвокатури».

1. Порядок допуску до складання кваліфікаційного іспиту для набуття права на заняття адвокатською діяльністю та процедура його складання.
2. Заявлення відводу членам кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури та методика оцінювання результатів складання кваліфікаційного іспитудля набуття права на заняття адвокатською діяльністю в Україні.
3. Проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право назаняття адвокатською діяльністю та умови для звільнення від стажування.
4. Процедура розгляду дисциплінарної справи кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури.
5. Порядок оскарження рішення кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури та аналіз практики Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури України з цього питання.
6. Проблеми запровадження в Україні міжнародних стандартів притягнення адвокатів до дисциплінарної відповідальності.
7. Взаємовідносини адвоката з клієнтом (етичні, психологічні та правові аспекти).
8. Укладення договору про надання професійної правничої допомоги між адвокатом і клієнтом, практичні аспекти.
9. Підстави припинення договору про надання професійної правничої допомоги та його наслідки.
10. Розірвання договору про надання професійної правничої допомоги (практичні, психологічні та етичні аспекти).
11. Порядок обчислення та обґрунтування розміру гонорару адвоката. Підстави для зміни розміру гонорару, порядок сплати та умови повернення гонорару. Сучасна практика Верховного Суду у таких справах.
12. Відповідальність адвоката перед клієнтом.
13. Порядок оформлення адвокатського ордеру, практичні аспекти.

14. Захист професійних прав адвокатів та реалізації гарантій адвокатської діяльності органами адвокатського самоврядування.
15. Обов'язок дотримання адвокатом адвокатської таємниці та практичні аспекти її забезпечення.
16. Практичні рекомендації щодо захисту (самозахисту) прав адвоката у випадку недопуску адвоката до участі у слідчих діях, в т.ч. у тих, в яких його участь є обов'язковою.
17. Практичні рекомендації щодо захисту (самозахисту) прав адвоката у зв'язку із незаконним розголошенням, витребуванням та вилученням документів чи відомостей пов'язаних зі здійсненням адвокатської діяльності.
18. Практичні рекомендації щодо захисту (самозахисту) прав адвоката за умови спроб його незаконного залучення до участі у оперативно-розшуковій діяльності.
19. Практичні рекомендації щодо захисту (самозахисту) прав адвоката у зв'язку із порушенням третіми особами його права на адвокатську таємницю та конфіденційності його побачення з клієнтом.
20. Практичні рекомендації щодо захисту (самозахисту) прав адвоката під час порушення прав адвоката при оголошенні йому підозри та проведенні обшуку за його робочою адресою.
21. Практичні рекомендації щодо захисту (самозахисту) прав адвоката у випадку його незаконного затримання.
22. Практичні рекомендації щодо захисту (самозахисту) прав адвоката у разі порушення вимог закону про повідомлення регіональної ради адвокатів про необхідність виїзду її представника для участі у слідчих та інших процесуальних діях з метою захисту прав і інтересів адвоката.
23. Методика підготовки до участі адвоката у судовому процесі, вивчення матеріалів справи, робота з доказами.
24. Обрання адвокатом правової позиції у справі та її узгодження з клієнтом.
25. Основи ораторського мистецтва адвоката та можливості його розвитку.
26. Роль та завдання адвоката у медіаційній процедурі та її стадії.
27. Правове регулювання, порядок та умови проведення конкурсу з відбору адвокатів, які залучаються для надання безоплатної вторинної правової допомоги.
28. Практичні аспекти надання безоплатної вторинної правової допомоги надосудових та судовій стадіях кримінального процесу.
29. Юридична відповідальність адвоката при наданні безоплатної правової допомоги.
30. Правове регулювання оплати праці та відшкодування витрат адвоката при наданні БПД.

31. Особливості організації роботи адвоката при підготовці до участі у розгляді справ Конституційним Судом України.
32. Форми звернення до Конституційного Суду України. Стадії конституційного провадження.
33. Організація консультативної діяльності адвоката та її стадії.
34. Практичні проблеми реалізації права на адвокатський запит.
35. Порядок звернення до Європейського Суду з прав людини.
36. Проблеми застосування практики Європейського Суду з прав людини у практичній діяльності адвокатів.

8. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Нормативно-правові акти

1. Висновок № (2013) 16 Консультативної ради європейських суддів «Про відносини між суддями та адвокатами»: прийнятий на 14-му пленарному засіданні КРЄС 13-15 листопада 2013 р. м. Страсбург. URL: [http://rszs.court.gov.ua/userfiles/KRES% 20Vusnovok.pdf](http://rszs.court.gov.ua/userfiles/KRES%20Vusnovok.pdf).
2. Господарський кодекс України від 16.03.2003 р. № 436-IV (27.02.2021 р.). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1996 р. № 1798-XII (ред. від 16.08.2020 р.). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
4. Європейська угода про осіб, що беруть участь у процесі Європейського суду з прав людини від 05.03.1996 р. № 994_324. (Ратифікована Україною від 23.06.2004 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_324#Text
5. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства, прийнятий делегацією 12-ти країн-учасниць на пленарному засіданні у Страсбурзі в жовтні 1988 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_343#Text
6. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 05.07.2012 р. № 5076-VI (ред. від 03.07.2020 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
7. Закон України «Про безоплатну правову допомогу» від 02.06.2011 р. №

- 3460-VI (ред. від 18.07.2020 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>
8. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 02.06.2016 №1402-VIII (ред. від 10.12.2020 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
9. Інструкція з діловодства у регіональних органах адвокатського самоврядування, затверджена наказом Заступника Голови Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України В.А. Гвоздя від 20 червня 2013 р. №32/1/3-13. URL: <https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshi-dokumenty/2013.06.20-instrukciya-z-dilovodstva.pdf>
10. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. № 2747-IV (ред. від 11.04.2021 р.). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 - 212-24) від 07.12.1984 р. №80731-X (ред. від 23.04.2021 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
12. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
13. Кримінальний кодекс України від 05.04.2003 р. № 2341-III (ред. від 23.04.2021р.). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
14. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 року № 4651 -VI (ред. від 17.03.2021 р.). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
15. Модельні правила незалежності та взаємовідносин адвоката: Адвокат майбутнього. URL: <http://tomorrowlawyer.org/wp-content/uploads/2017/.pdf>
16. Моріс проти Франції (Morice v. France) : рішення Європейського Суду з прав людини від 23 квітня 2015 р. URL: <https://cedem.org.ua/library/rishennya-velykoyi-palaty-yespl-u-spravi-moris-proty-frantsiyi/>
17. Національна стратегія у сфері прав людини: затв. Указом Президента України від 25 серпня 2015 р., № 501/2015. URL:

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/501/2015>.

18. Основні положення про роль адвокатів: прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам 01.08.1990 р. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_835#Text

19. Питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 18.04.2012 р. № 305. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/465-2014-п#Text>

20. Положення про Вищу кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури, затверджене рішенням звітно-виборного з'їзду адвокатів України 9 червня 2017 р. URL:

<https://vkdkka.org/wp-content/uploads/2017/11/PolojennyaProVKDKKA2017.pdf>

21. Положення про Вищу ревізійну комісію адвокатури, затверджене Установчим з'їздом адвокатів України від 17.11.2012 р. URL:

https://uba.ua/documents/doc/polozhennja_vrka.pdf

22. Положення про внески на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування (нова редакція), затверджене рішенням Ради адвокатів України від 03.02.2017 р. № 4 (зі змінами, внесеними рішенням Ради адвокатів України 13.10.2018 р. № 176). URL:

https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pologennya/2018-10-13-polozhennya-176_5c3709045642e.pdf

23. Положення про комісію з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги, затверджене рішенням Ради адвокатів України від 15.12.2017 № 281. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr281871-17#Text>

24. Положення про Комітет захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності, затверджене рішенням Ради адвокатів України № 182 від 27.07.2013 р. (зі змінами, внесеними рішенням Ради адвокатів України № 181 від 25.10.2014 р.). URL:

<https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/pologennya/2014.10.25-pologennya-181.pdf>

25. Положення про організацію та порядок проходження стажування для

отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, затверджене рішенням Ради адвокатів України від 01.06.2018 р. № 80 (зі змінами та доповненнями, внесеними Рішенням Ради адвокатів України від 17.11.2020 р. № 121). URL:

https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pologennya/2020-11-17-polozhennya-121_5fc64e07e0a02.pdf

26. Положення про ордер на надання правничої (правової) допомоги у новій редакції, затверджене рішенням Ради адвокатів України від 12.04.2019 р. № 41 (із змінами, внесеними рішенням Ради адвокатів України від 17.11.2020р. № 118). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr041871-19#Text>

27. Положення про помічника адвоката, затверджене рішенням Ради адвокатів України від 25.09.2015 р. № 113 (із змінами, внесеними рішенням Ради адвокатів України від 25.07.2018 р. № 109). URL : https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pologennya/2018-07-25-polozhennya-109_5b597bee364e2.pdf

28. Положення Про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затверджене Рішенням РАУ від 30 серпня 2014 р. №120 (зі змінами та доп.). URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pologennya/2019-02-14-polozhennya-6_5ce816a86403.pdf.

29. Положення про Раду адвокатів України, затверджене Установчим З'їздом адвокатів України 17.11.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001418-12#Text>

30. Порядок ведення Єдиного реєстру адвокатів України, затверджений рішенням Ради адвокатів України від 17.12.2012 р. № 26 (із змінами, внесеними рішенням Ради адвокатів України № 109 від 25.07.2018 р.). URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/poryadki/2018-07-25-poryadki-109_5b597b1f8c28b.pdf

31. Порядок допуску до складення кваліфікаційного іспиту, порядок складення кваліфікаційного іспиту та методика оцінювання результатів складення кваліфікаційного іспиту для набуття права на заняття адвокатською діяльністю в

Україні, затверджений рішенням Ради адвокатів України від 17 грудня 2013 року № 270 (зі змінами, внесеними рішеннями Ради адвокатів України від 14 лютого 2020 року № 28). URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/poryadki/2020-02-14-poryadki-28_5e5d2a24c9799.pdf

32. Порядок і умови укладення контрактів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі, та договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2011 року №8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/8-2012-п#Text>

33. Порядок інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 р. №1363. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1363-2011-п#Text>

34. Порядок обробки персональних даних у базах персональних даних, затверджений рішенням Ради адвокатів України від 16.11.2017 р. № 218. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/poryadki/2017-11-16-poryadki-250_5a449b1c28668.pdf

35. Порядок оформлення головою ради адвокатів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя або уповноваженою радою члена ради адвокатів матеріалів про адміністративні правопорушення, затверджений рішенням Ради адвокатів України від 17.12.2012 р. № 27 (Із змінами, внесеними згідно з Рішенням Ради адвокатів № 238 від 19.11.2013р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr027871-12#Text>

36. Порядок підвищення кваліфікації адвокатів України (нова редакція), затверджений рішенням Ради адвокатів України від 21.09.2019 р. № 111. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/poryadki/2019-09-21-poryadki-111_5db2d7f00ffe2.pdf

37. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 2017 р. 9 червня 2017 р., зі змінами затвердженими З'їздом

адвокатів України 15 лютого 2019 р. URL:
https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pravila/2017-06-09-pravila-2017_596f00dda53cd.pdf.

38. Принципи Міжнародної асоціації юристів (ІВА) щодо поведінки в соціальних мережах для юридичних професій: прийняті 24 травня 2014 року Міжнародною асоціацією юристів.

39. Програма проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, затверджена рішенням Ради адвокатів України № 72 від 21.09.2020 р. URL:
https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/programi/2020-09-21-programi-72_5fc64626951c3.pdf

40. Програма складання кваліфікаційного іспиту, затверджена рішенням Ради Адвокатів України № 113 від 21.09.2019 р. URL:
https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/programi/2019-09-21-programi-113_5dadc5355b8c5.pdf

41. Регламент Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, затверджений рішенням Ради адвокатів України від 4-5.07.2014 р. № 78. (із змінами, внесеними рішенням Ради адвокатів України від 17.12.2015 р. №163). URL:
https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/reglamenti/2015-12-17-reglamenti-163_567da39598745.pdf

42. Регламент Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону, затверджений рішенням Ради адвокатів України від 16.02.2013 р. №77 (із змінами, внесеними рішенням Ради адвокатів України від 15.11.2019 р. № 148). URL:
<http://vkdka.org/reglament-kdk-regionu/>

43. Регламент Ради Адвокатів України, затверджений рішенням Ради адвокатів України від 30.08.2014 р. № 115. URL:
https://ips.ligazakon.net/document/view/MUS32341?an=1&ed=2020_06_18

44. Рекомендації (2000) 21 Комітету міністрів державам-учасницям Ради Європи про свободу здійснення професійних адвокатських обов'язків: прийняті Комітетом міністрів Ради Європи на 72-й зустрічі заступників міністрів 25.10.2000 р. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/R_2000_21_2000_10_25.pdf

45. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Тау проти Румунії» (заява № 56280/07) від 23 липня 2019 р. URL: <https://www.echr.com.ua/translation/sprava-tau-proti-rumuni%D1%97-tekst-rishennya/>.

46. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Університет Вроцлава та Польщі проти Урядової агенції з досліджень» (Uniwersytet Wrocławski and Poland v REA (“Об’єднані справи C-515/17 P і C-561/17 P”) від 4 лютого 2020 р. URL: <https://www.echr.com.ua/chi-vtrachaye-advokat-svoyu-nezalezhnist-chitayuchi-lekci%D1%97-kliyentu-abo-dekilka-sliv-pro-sudovu-sistemu-yes/>.

47. Рішення Ради адвокатів України № 103 від 16.02.2013 року «Про розмежування юрисдикцій кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури та рад адвокатів Києва та Київської області». URL: http://raro.in.ua/attachments/article/496/zbirka_rishen.pdf

48. Рішення Ради адвокатів України № 183 від 27.07.2013 року «Про затвердження Порядку дій з питань забезпечення гарантій адвокатської діяльності, захисту професійних і соціальних прав адвокатів» (Порядок дій з питань забезпечення гарантій адвокатської діяльності, захисту професійних і соціальних прав адвокатів). URL: http://raro.in.ua/attachments/article/496/zbirka_rishen.pdf

49. Рішення Ради адвокатів України № 215 від 27.09.2013 року «Про прийняття радами адвокатів регіонів рішень про видачу свідоцтв про право на заняття адвокатською діяльністю особам, які звернулися до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури із заявою про допуск до складання кваліфікаційного іспиту у період з 16.08.2012 р. до 16.02.2013 р.». URL: http://raro.in.ua/attachments/article/496/zbirka_rishen.pdf

50. Рішення Ради адвокатів України № 221 від 27.09.2013 р. «Про затвердження роз’яснення щодо сплати щорічних внесків адвокатів, які змінили адресу робочого місця». URL: <https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/rozyasnennya/2013.09.27-rozyasnennya-221.pdf>

51. Рішення Ради адвокатів України № 227 від 27.09.2013 р. «Про затвердження роз’яснень стосовно стажу роботи у галузі права для осіб, які отримали

вищу юридичну освіту». URL: http://raro.in.ua/attachments/article/496/zbirka_rishen.pdf

52. Рішення Ради адвокатів України № 25 від 17.12.2012 р. «Про встановлення плати за складання кваліфікаційного іспиту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr025418-12#Text>

53. Рішення Ради адвокатів України № 45 від 16.02.2017 р. «Про особливості участі адвокатів, адвокатських бюро та об'єднань у відносинах фінансового моніторингу». URL: http://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/rishennya/2017-02-04-r-shennya-rau-45_58b820b727365.pdf

54. Рішення Ради адвокатів України № 7 «Про затвердження роз'яснень стосовно роботи помічника адвоката за трудовим договором (контрактом)» від 27.09.2013 р. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/rishennya/2016-03-17-r-shennya-rau-7_56eac5731ca07.pdf

55. Рішення Ради адвокатів України № 74 від 27.07.2013 р. «Про забезпечення дотримання прав адвокатів, які здійснюють безоплатну вторинну правову допомогу». URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/rishennya/2019-06-26-r-shennya-rau-74_5d3ad49947cf7.pdf

56. Рішення Ради адвокатів України №249 «Про надання роз'яснень щодо видачі посвідчення адвоката України особі, яка склала присягу адвоката України та щодо випуску посвідчення адвоката України нового зразка». URL: <https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/rishennya/2013.11.19-rishennya-249.pdf>

57. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. № 2947-III (ред. від 01.01.2021 р.). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>

58. Хартія основоположних принципів європейської юридичної професії: прийнята Радою адвокатських асоціацій та правничих товариств Європи (The Council of Bars and Law Societies of Europe (CCBE) 25 листопада 2006 р. URL: http://qala.org.ua/wp-content/uploads/2017/03/Hartiya_brenduvannya.pdf.

59. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV (ред. від 01.01.2021 р.). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

60. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. № 1618-IV (ред. від 13.08.2020 р.). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Література

Основна література

1. Бакаянова Н.М. Основи адвокатури України: функціональні та організаційні аспекти: монографія. Одеса: Юридична література, 2017. 357 с.
2. Бірюкова А. М. Правовий статус адвоката і адвокатури: вітчизняна модель у контексті процесів глобалізації: автореферат на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук зі спеціальності 12.00.10. Київ: Київський національний університет ім. Т. Г. Шевченка, 2019. 40 с. С. 12.
3. Вільчик Т. Б. Функції інституційної адвокатури. Форум права. 2017 р. Вип. № 2. С. 24–29. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_2_6.pdf
4. Вільчик Т.Б. Конституційне право на правову допомогу адвоката у країнах Європейського Союзу та в Україні : монографія. Харків: Право, 2015. 400 с.
5. Джабурія О. О. Організаційні форми адвокатської діяльності. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». – Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2020. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/14431>
6. Заборовський В. В. Правовий статус адвоката в умовах становлення незалежної адвокатури України: монографія. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 900 с. С. 345.
7. Зейкан Я. П. Адвокат: кримінальні справи : метод. поради : у 2 ч. Київ : Дакор, 2012. 728 с.
8. Зейкан Я. П. Адвокат: цивільні справи : метод. поради. К. : Дакор : Світ книг, 2012. 688 с.
9. Зейкан Я. П. Настільна книга адвоката у кримінальній справі. Київ: Дакор, 2016. 640 с.
10. Зейкан Я. П., Лисак О. М., Рябець Н. М. Адвокатська техніка (підготовка до процесу і методики переконання). Київ: Дакор, 2020. 618 с.
11. Іваницький С.О. Теоретичні основи організації адвокатури в Україні:

принципи та система: Монографія. Київ: Інтерсервіс, 2017. 800 с.

12. Ковальова Я.О., Пацера Ю.О. Законодавчі та деонтологічні аспекти реклами адвокатської діяльності в Україні // Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету .-№ 4 .-2021.- С. 392-395.

13. Кони А.Ф. Нравственные начала в уголовном процессе. Собрание сочинений в 8-ми томах. М.: Юрид. лит., 1967.

14. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилюк, І. Городиський [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса : Екологія, 2019. 456 с. URL: <https://www.legalaid.gov.ua/wp-content/uploads/2020/01/mediatsiya-u-profesijnij-diyalnosti-yurysta.pdf>

15. Мірило правовладдя: доповідь, ухвалена Венеційською Комісією на 106-му пленарному засіданні (Венеція, 11-12 березня 2016 року)/ за ред. С.П. Головатого. USAID, видання українською, червень 2017. URL: http://newjustice.org.ua/wp-content/uploads/2017/09/Rule_of_Law_Checklist_UKR.pdf

16. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту. Право. 2021 р. С. 448.

17. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [І.В.Назаров, Т.Б.Вільчик, О.М. Овчаренко та ін.]. Харків: Право, 2019. 352 с.

18. Основи адвокатської діяльності (питання-відповіді до комплексного іспиту): навч. посіб./А.В. Іванцова, Я.О. Ковальова. Харків: «Юрайт», 2018. 150 с.

19. Пономаренко Д. В. Тактичні питання захисту в кримінальному провадженні. Київ: Фенікс. 2018. 158 с.

20. Святоцька В. О. Стандарти організації та професійної діяльності адвокатури: порівняльно-правове дослідження: монографія. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2019. 480 с.

21. Синеокий О. В. Адвокатура как институт правовой помощи и защиты: новый курс адвокатского права и адвокатской криминалистики : учеб. пособие / Гос. вуз «Запорож. нац. ун-т» М-ва образования и науки Украины. Изд. 2-е, испр. и доп.

Додаткова література

1. Адвокатура України: Збірник нормативно-правових актів / Г.В. Барабаш, Ю.М. Крамаренко, О.С. Тарасенко, С.А. Шалгунова, О.В. Шамара /За заг. ред. Шалгунової С.А. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 236 с.
2. Бакаянова Н. М. Чесність та добропорядна репутація адвоката. Вісник Одеської адвокатури. Спеціальний випуск. 2019. № 3. С. 5-10. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12061/Bakaianova%20Visnik%20adv.pdf?sequence=1>
3. Волошина Л. Розголошення адвокатської таємниці як підстава юридичної відповідальності адвоката. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 6. С. 211-215
4. Дроздов О. М. Гарантії адвокатської діяльності в контексті міжнародних стандартів або «больові точки» сьогодення Адвокатури України (тези доповіді на міжнародній конференції: «Адвокатура – інститут збереження демократії і гарантія прав людини», яка відбулася у м. Києві 30 серпня 2018 року). URL:https://unba.org.ua/assets/uploads/news/publikacii/Dopovid_Droz dov_30082018.pdf
5. Дроздов О. Сучасні тенденції розвитку кримінального процесу України (за матеріалами практики Європейського суду з прав людини). Право України. 2017. № 12. С. 102-116.
6. Дэвид Майстер, Чарльз Грин, Роберт Галфорд. Советник, которому доверяют. Москва, Издательство «Манн, Иванов и Фебер», 2009. 139 с.
7. Криміналістична адвокатологія (технологія захисту у кримінальному провадженні України) : навч.-метод. посібник / Р.В. Комісарчук. Одеса.: Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 184 с.
8. Лубяна К. Методика діяльності адвоката під час спрощеного позовного провадження у цивільному судочинстві України. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 11. С. 36-42. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/11/7.pdf>.
9. Молло М. Правила адвокатской профессии во Франции (1842 г.). Перевод с французского / М. Молло М.: Издание Н.П. Шубинского, 1894. 98 с.

10. Моторигіна М. Г. Сторона захисту в судовому провадженні у першій інстанції: монографія за наук. ред. проф. О. В. Капліної. Харків: Оберіг. 2018. 306 с.
11. Нестор Н.В. Запровадження медіації в кримінальному процесі України: проблеми теорії і практики. Київ: Алерта, 2018. 182 с.
12. Основи ораторського мистецтва юриста. Навчально-методичний посібник-практикум (галузь знань 08 Право, спеціальність 081 Право) / уклад.: В.Д. Гапотій, О.О. Куліда. Мелітополь.: ФОП Однорог Т.В., 2018. 110 с.
13. Паляничко Д. Криміналістичні основи адвокатського розслідування. URL:<http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/11144/PALIANYCHKO%20D%20H.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
14. Погорецький М. А., Сергєєва Д. Б. Тактика захисника: поняття, зміст та місце в системі криміналістичної тактики. *Вісник кримінального судочинства*. 2016. № 2 С. 113-123. URL: http://vkslaw.knu.ua/images/verstka/2_2016_Sergeeva.pdf
15. Скрябін О. М. Захисник в кримінальному процесі: нормативно-правове дослідження: дис. ... доктора юрид. наук: 12.00.09. Запоріжжя. 2017. 455 с.
16. Слива Л. Стратегія та тактика консультативної діяльності адвоката. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 9. С. 286-293. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/9/50.pdf>.
17. Тітко І. А. Нормативне забезпечення та практика реалізації приватного інтересу в кримінальному процесі України: монографія / наук. конс. О. В. Капліна. Харків: Право, 2015. 448 с.
18. Трофименко В.М. Теоретичні та правові основи диференціації процесуальної форми у кримінальному судочинстві: монографія. Харків: ТОВ «Оберіг», 2016. 304 с.
19. Хмелевська Н. В. Стратегія забезпечення правової допомоги адвокатом в кримінальному провадженні. *Вісник Академії адвокатури України*. 2015. Т. 12, № 2. С. 194-201. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaau_2015_12_2_26.

Інтернет-ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – <http://nbuv.gov.ua>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua>

3. Офіційний сайт Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури – <http://vkdka.org>
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – <http://kmu.gov.ua>
5. Офіційний сайт Міністерства юстиції України – <http://minjust.gov.ua>
6. Офіційний сайт Національної асоціації адвокатів України – <http://www.unba.org.ua/>
7. Переклади практики ЄСПЛ – <http://espch.kau.in.ua/perekladi-praktiki-espl/>
8. Українська Фундація правової допомоги – <http://ulaf.org.ua/>
9. Практика ЄСПЛ. Український аспект – <https://www.echr.com.ua/> .

СЕНМК:

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&layout=category&task=category&id=56&Itemid=151

На в ч а л ь н е   в и д а н н я

НАВЧАЛЬНО - МЕТОДИЧНИЙ

ПОСІБНИК

для самостійної роботи

та практичних занять

з НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Практикум адвокатури ”

для здобувачів вищої освіти другого (магістрського) рівня вищої освіти

галузі знань 08 “Право” спеціальності 081 «Право»

У к л а д а ч : Є.О. Качанов

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК: Є.О.КАЧАНОВ